

Considerații privind obiectivele stabilite prin Directiva (UE) 2019 / 1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 – Partea I

I. Aspecte preliminare

În contextul în care Comisia Europeană a estimat că în fiecare an un număr de aproximativ 200.000 de firme din Uniunea Europeană falimentează, ceea ce duce la peste 1,7 milioane de pierderi de locuri de muncă, stabilirea unor obiective pe care să le atingă toate statele membre în vederea sprijinirii societăților aflate în dificultate financiară a reprezentat un demers imperios necesar în prezent. Inclusiv în contextul actual al pandemiei, care a afectat și continuă să afecteze în mod direct economia tuturor statelor europene, obiectivele de salvagardare a întreprinderilor și întreprinzătorilor sunt binevenite și extrem de folositoare susținerii economice și facilitării accesului la informații utile a persoanelor aflate în dificultate financiară care s-ar putea redresa rapid și sigur prin restructurare, prin comparație cu acele companii care pornesc de la baza.

Noile reguli propuse prin acest act normativ au menirea de a ajuta întreprinderile să se restructureze mai devreme, să favorizeze inovarea, putând genera milioane de locuri de muncă.

Cu alte cuvinte, Directiva (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decaderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (*i.e.*, Directiva privind restructurarea și insolvența) (denumită în continuare „**Directiva**”) își propune să ofere întreprinzătorilor falimentari o a doua șansă, înlesnește companiilor viabile aflate în dificultate financiară accesarea de măsuri de restructurare într-o etapă timpurie pentru a preveni insolvența și, totodată, modifică Directiva (UE) 2017/1132 cu privire la anumite aspecte privind societățile cu răspundere limitată.

Măsurile propuse completează Regulamentul (UE) 2015/848 privind procedurile de insolvență la nivel transfrontalier în cadrul Uniunii Europene și se aplică în țările Uniunii Europene de la **17 iulie 2021**, cu excepția normelor privind comunicațiile electronice (articolul 28 din Directiva) care se aplică din 17 iulie 2024 și 17 iulie 2026.

Directiva a fost adoptată spre a contribui la buna funcționare a pieței interne și spre a îndepărta obstacolele din calea exercitării libertăților fundamentale (*e.g.*, libera circulație a capitalurilor etc.), obstacole rezultate din diferențele existente între dispozițiile legale și procedurile naționale referitoare la restructurarea preventivă, la insolvență, la remiterea de datorie și la decaderi.

În scopul îndepărtării acestor obstacole și fără a aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale lucrătorilor, prin Directiva se asigură faptul că: (i) întreprinderile și întreprinzătorii viabili aflați în dificultate financiară au acces la cadre naționale eficiente de

restructurare preventiva care le permit sa continue sa funcționeze, (ii) întreprinzatorii insolvenți sau supraîndatorați care sunt onești pot beneficia de o remitere completa de datorie dupa scurgerea unei perioade rezonabile care sa le permita astfel o a doua șansa și (iii) procedurile de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie devin mai eficace, în special prin scurtarea duratei acestora.

S-a apreciat ca restructurarea le va permite debitorilor aflați în dificultăți financiare sa își continue activitatea comerciala integral sau parțial, prin schimbarea componenței, a condițiilor sau a structurii activelor și pasivelor acestora ori a oricarei părți a structurii capitalului acestora, inclusiv prin vânzarea de active sau a unor părți din întreprindere sau, în cazul în care este astfel prevazut în dreptul intern, a întreprinderii în ansamblu, precum și prin efectuarea de modificari operaționale.

II. Sumarul principalelor norme reglementate prin Directiva

Directiva reglementeaza norme în strânsa legatura cu urmatoarele obiective/masuri privind:

1. restructurarea debitorilor aflați în dificultate financiara pentru a preveni falimentarea acestora și pentru a le asigura viabilitatea;
2. remiterea de datorie a întreprinzatorilor în insolvență;
3. eficientizarea procedurilor de restructurare, insolvența și remitere a datoriei.

Prin aplicarea/transpunerea acestor norme, legislația ar oferi debitorilor:

1. un sistem de avertizare rapida și informații online care evidențiază orice probabilitate de insolvență (e.g., alerte atunci când anumite plăți nu sunt efectuate, servicii de consiliere publica și privata, stimulente pentru terți, cum ar fi contabilii și autoritațile fiscale și de securitate sociala, pentru a semnaliza potențiale probleme etc.);
2. un program preventiv care sa le permita restructurarea finanțelor pentru a evita falimentul și pentru a menține locuri de munca și activități de afaceri;
3. posibilitatea de a ramâne sub control total sau parțial asupra activelor și activității lor de zi cu zi, în timpul restructurării;
4. suspendarea executarilor silite individuale pentru, inițial, maxim 4 luni, cu o posibila prelungire până la o perioada de 12 luni, în timp ce se negociaza un plan de restructurare.

Cât privește planurile de restructurare, Directiva propune o serie de norme care vizeaza atât conținutul, condițiile de înregistrare, cât și caracterele planurilor în anumite situații. Astfel, planurile:

1. conțin informații de baza, cum ar fi identitatea debitorului, activele și pasivele acestuia, părțile afectate și condițiile planului;
2. pot fi depuse de catre debitori, creditorii și experți în domeniu;
3. trebuie sa fie confirmate de o autoritate judiciara sau administrativa ca fiind obligatorii daca:

—afecteaza pretențiile sau interesele părților afectate care se opun;

—prevad o finanțare noua;

—implica pierderea a peste 25% din forța de munca;

4. nu afectează drepturile lucrătorilor individuali și colectivi (e.g., drepturile la negocieri colective, acțiune industrială, informare și consultare etc.).

Țările Uniunii Europene pot aplica condiții suplimentare pentru acordurile de restructurare preventivă, suspendarea acțiunilor individuale de executare, adoptarea planurilor de restructurare și remitere de datorii, trebuie să se asigure că finanțarea nouă și interimara pentru operațiunile de restructurare este protejată în mod adecvat, ofera întreprinzătorilor falimentari cel puțin o procedură care să le permită să își achite datoria în termen de 3 ani, se asigură că toate descalificările profesionale pe care le-ar putea avea un întreprinzător insolvent sunt expediate odată cu achitarea datoriei, ofera instruire adecvată autorităților judiciare și administrative și practicienilor implicați în restructurarea, insolvența și remiterea datoriei, colectează anual date privind diferitele proceduri utilizate.

Eficacitatea procesului de adoptare și de punere în aplicare a planului de restructurare nu ar trebui să fie compromisă de dreptul privind societățile. Prin urmare, statele membre ar trebui să deroge de la cerințele stabilite în Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului referitor la obligațiile de a convoca o adunare generală și de a acorda acționarilor existenți dreptul de preemțiune asupra acțiunilor oferite în masă și pe durata în care acest lucru este necesar pentru ca acționarii să nu contracareze eforturile de restructurare abuzând de drepturile de care beneficiază în temeiul respectivei directive.

Statele membre nu ar trebui să fie obligate să deroge de la dreptul societăților, integral sau parțial, pentru o perioadă nedeterminată sau pentru o perioadă limitată, dacă se asigură că cerințele din dreptul lor privind societățile nu compromit eficacitatea procesului de restructurare sau dacă statele membre dispun de alte instrumente la dispoziție, la fel de eficiente, prin care se asigură că acționarii nu împiedică în mod nejustificat adoptarea sau punerea în aplicare a unui plan de restructurare prin care s-ar restabili viabilitatea întreprinderii.

În acest context, statele membre ar trebui să acorde o atenție deosebită eficacității dispozițiilor referitoare la suspendarea executărilor silite individuale și la confirmarea planului de restructurare, care nu ar trebui să fie afectate în mod nejustificat de convocarea sau rezultatele adunărilor generale ale acționarilor.

Directiva nu se aplică:

1. societăților de asigurare și reasigurare (definite prin Directiva 2009/138/CE);
2. instituțiilor de credit și firmelor de investiții sau întreprinderilor de investiții colective (Regulamentul (UE) nr. 575/2013);
3. contrapărților centrale (Regulamentul (UE) nr. 648/2012);
4. depozitarilor centrali de titluri de valoare (Regulamentul (UE) nr. 909/2014);
5. altor instituții financiare (Directiva 2014/59/UE);
6. organismelor publice în conformitate cu dreptul național;
7. persoanelor fizice care nu sunt întreprinzători (cu excepția cazului în care o țară a Uniunii Europene extinde în mod explicit aplicarea normelor privind remiterea datoriei către aceste persoane).

Acești debitori sunt supuși unor regimuri speciale, iar autoritățile naționale de supraveghere și de rezoluție au competențe ample de intervenție în legătură cu aceștia.

III. Concluzii

Întrucât obiectivele Directivei nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre deoarece diferențele dintre cadrele naționale de restructurare și de insolvență ar continua să ridice obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și a libertății de stabilire, dar acestea pot

fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta a adoptat masurile detaliate în cuprinsul Directivei ce face obiectul prezentului material, în conformitate cu principiul subsidiarității.

Practic, se urmărește realizarea unei eficientizări a procedurilor de restructurare, insolvența și remitere a datoriei, dar și prevenirea falimentării debitorilor aflați în dificultate financiară prin trasarea unui sistem de reguli susceptibil să genereze un program preventiv care să permită restructurarea activităților întreprinderilor și întreprinzătorilor din spațiul Uniunii Europene.

În România, o parte dintre prevederile obligatorii ale Directivei au fost deja transpuse în Proiectul de lege ce vizează modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență (cadru legal în vigoare). În prezent, Proiectul este supus dezbaterii publice și suportă numeroase discuții între profesioniștii domeniului insolvenței, context în care, vom detalia subiectele sensibile ale acestei propuneri în cuprinsul părții a II a materialului dedicat Directivei.

Sursa: <https://eur-lex.europa.eu/>